
Hollandiai tanulmányút

Szakmai beszámoló

Felnőtt tanulási fesztivál Európában

2017-1-HU01-KA104-035707

Készítette: dr. Juhász Erika és Hornyák Annamária Nóra

Debrecen, 2018. október 2.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
I. A hollandiai tanulmányút szakmai és kulturális programja.....	5
II. A hollandiai felnőttképzés főbb jellemzői.....	8
III. A fogadóintézmény és felnőttképzési tevékenységeinek bemutatása	12
IV. Tanulási Fesztivál Hollandiában	13
V. Hollandia természeti és kulturális értékei	15

Bevezetés

A KultúrÁsz Közhasznú Egyesület két munkatársa a „Felnőtt tanulási fesztivál Európában” című és 2017-1-HU01-KA104-035707 azonosítószámú projektje keretében 5 napos szakmai tanulmányúton vett részt. Az ERASMUS+ program keretében megjelent pályázati kiírás a life long learning szemléletet (LLL) hivatott erősíteni azáltal, hogy a nemzetközi tapasztalatok megismerése és gyakorlatba ültetése hozzájárul ennek a szemléletnek az elterjesztésében. Ennek keretében fő célunk az volt, hogy olyan jó gyakorlatokat ismerhessünk meg a külföldi szervezetekkel való együttműködés folyamán, amik rávilágítják a lakosságot arra, hogy milyen fontos a mai világban a folyamatos tanulás és ismeretszerzés a tankötelezettség után is. Erre kiváló példaként szolgál az európai szinten jól ismert tanulási fesztivál, ami Magyarországon nem kap elég figyelmet. Így tanulmányi utunk során azt vizsgáltuk, hogy miként lehetne azokat az elemeket átvenni, megreformálni a látott külföldi minta kapcsán, mellyel elősegítenénk hazai adaptációját ennek a programsorozatnak. A jelenlegi szakmai látogatás Hollandiában, Amszterdamban volt 2018. szeptember 25-29 között. A fogadó intézmény a Learn for Life (Dutch Platform for International Adult Education) volt, a küldő intézményt, azaz a KultúrÁsz Közhasznú Egyesületet pedig az egyesület elnöke, dr. Juhász Erika és az egyesület egyik főállású munkavállalója, Hornyák Annamária Nóra képviselte.

*Egyesületünk elnöke, dr. Juhász Erika és
egyesületünk munkatársa, Hornyák Annamária Nóra*

A továbbiakban a kiküldött két szakember beszámolója olvasható. Ezek az utak kiterjednek az adott ország kulturális (építészet, hagyományok, környezeti értékek, életminőség) megismerésére is, ezáltal a beszámolónak ezzel kapcsolatos fejezetei is lesznek a későbbiekben. A tanulmányút szakmai és kulturális programjainak a bemutatása a beszámoló első részében foglal helyet, ahol az együttműködés lehetőségeire is kitérünk. Majd ezt követően ismertetésre kerül Hollandia felnőttképzési rendszerének főbb jellemzői (kitérve a felnőttképzés történetére, intézményrendszerére, a felnőttképzés támogatottságára, jogi környezetére, statisztikai adatokra stb.) A harmadik rész magát a fogadó intézményt, annak történetét, működését, tevékenységét, célcsoportjait foglalja össze. A szakmai tanulmányi út elsődleges célja az volt, hogy a partnerintézmény felnőttképzési jó gyakorlatait megismerjük, különös tekintettel az általuk megrendezésre kerülő Tanulási Fesztivál programjaira. A negyedik fejezet éppen ebből kifolyólag magának a Tanulási fesztiválnak a bemutatásáról szól, hogy ez a program milyen keretek között, milyen módon zajlik Hollandiában. Végül összefoglaljuk Hollandia azon természeti és kulturális értékeit, melyeket volt szerencsénk tanulmányutunk alatt megtapasztalni.

I. A hollandiai tanulmányút szakmai és kulturális programja

Hollandiai szakmai tanulmányutunk elsődleges célállomása Amszterdam volt, ahol lehetőségünk nyílt a Learn for Life (Dutch Platform for International Adult Education) szervezet képviselőjével találkozni. A szervezet munkatársaival legelőször a 2015-ben megrendezésre kerülő ECER nemzetközi konferencián találkoztunk, amelynek Budapest adott otthont. Ez a nagyszabású konferencia az Európai Oktatáskutatók Egyesülete (EERA – European Educational Research Association) révén jön létre, amelynek szervezési lehetőségét minden évben más és más ország kapja meg. Így alakult, hogy 2015-ben Budapesten került megrendezésre a több ezer fős nemzetközi konferencia, melynek fő szervezője a HERA szervezet (Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete) volt. Ezen az eseményen munkatársaink is részt vettek, ahol közös szekcióülések, műhelymunkák alkalmával sikerült megismerkednünk a hollandiai kollégákkal. A már akkor szembetűnő közös gondolkodás és egységes célkitűzések eredményeként jó szakmai kapcsolat körvonalazódott ki. Erre alapozva vettük fel velük a kapcsolatot, és kértük fel őket befogadó intézménynek a jelenlegi projekthez kapcsolódóan.

Mobilitási programunk központi célkitűzése az volt, hogy olyan európai jó gyakorlatokat és technikákat ismerjünk meg, mely közvetlen módon a Tanulási Fesztivál programsorozathoz kapcsolódik. Egy ilyen rendezvénysorozat kiváló lehetőséget teremt az élethosszig tartó tanulás eszméjének gyakorlati kivitelezésére, ahol a minden korosztályt képviselő „tanulók” olyan kulturális és tanulással, ismeretszerzéssel kapcsolatos programokon vehetnek részt, ahol egymást megismerve, szórakozva és élményekkel gazdagodva erősítik ezt a tudatot, illetve ennek hagyományát. Hollandiában ennek a rendezvénynek hosszú évekre visszamenő hagyománya van, melyet közelebbről megismerve és megvizsgálva hasznos adaptálható gyakorlatokat és nézeteket szerezhethünk ennek magyarországi kivitelezéséhez. Erről a rendezvényről részletesen a IV. fejezetben fogunk szót ejteni. Fogadó partnereink nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy megosszák velünk az ezzel kapcsolatos eddigi tapasztalataikat, hogy immár ennek tudatában tudjuk szemlélni a Fesztivál programjait és célkitűzéseit. Emellett részt vehettünk olyan kulturális eseményeken, kiállításokon; meglátogathattunk olyan kiemelt fontosságú helyszíneket, melyek segítettek minket abban, hogy ezt az eseményt a saját maga kontextusában, a nemzeti és kulturális értékek ismeretében interpretáljuk és azt potenciálisan majd a hazai arculatra formáljuk.

A fogadó intézmény vezetőjével, Lidwien Vos de Wael-lel

A holland kultúra megismertetése kapcsán lehetőségünk volt ellátogatni Amszterdam múzeum negyedébe (Museumpleinen), ahol a XIX. század leghíresebb festményeit őrző Van Gogh Múzeum található. Itt a világ egyik legnagyobb Vincent van Gogh festmény- és rajzgyűjteményét csodálhattuk meg. A maga korában el nem ismert festőnek közel 200 festménye, több száz rajza és levelezése van itt kiállítva, mintegy három emeleten keresztül. A

A Van Gogh Múzeumban

gyűjtemény elsősorban az expresszionizmust képviselő műveit állítja középpontba. Így szakmai tanulmányi utunk keretében megtekinthettük Hollandia első, és a világ 23. leglátogatottabb múzeumának kiállítását. A life long learning eszméjét a gyakorlatban is láthattuk megvalósulni, mivel nem csak a háromemeletes kiállító tér volt tele látogatóval, hanem a bejáratnál is, odaérkezők hosszú sora várt erre az élményre. A kiállítás odafigyelt a mögöttes információk és ismeretek átadására nemcsak a tárlatvezetők személyében, hanem az egyes termekben feltüntetett többnyelvű tájékoztatók formájában egyaránt.

Az kulturális ismeretszerzés jegyében elvittek minket Hollandia világhírű skanzen jellegű kisvárosába, Zaandijk Zaanse Schansba, ahol megelevenedik a régidők eredeti, holland vidéket megidéző faházai, a szélmalmok, a kertjei keskeny csatornákkal övezve, illetve azok a népi mesterségek, melyek nem csak a régi hagyományokat tükrözik, hanem a mai napig látványosságként nyugözik le az odalátogatókat. A csokoládékészítés, a fapapucskészítés, a sörfözdék és megannyi mesterségbe pillanthatunk be, mely nemcsak érdekességként, hanem a folyamatos tanulás potenciális helyszínéül is szolgál.

Képek a Zaandijk Zaanse Schans világhírű skanzenben

II. A hollandiai felnőttképzés főbb jellemzői

A felnőttképzés struktúrája, szereplői

A holland felnőttképzési rendszer funkcionálisan strukturált, négy fő feladata különíthető el. A fő feladatok közé tartozik az állampolgári ismeretek átadása, melyet elsősorban az országos intézmények látnak el. A végrehajtásban részt vesznek az önkormányzatok, akár privát szolgáltatók is. A holland felnőttképzés feladatai között szerepel a munkaerő-piaci képességek fejlesztése is – szektor-tagolódásban. Helyi szervezésben szokott megvalósulni a társadalmi kohéziót elősegítő felnőttképzés, melynek során országos intézménytől is szoktak szolgáltatást vásárolni. Valamint a negyedik feladat is jellemzően helyi szervezésű, ezeknek a képzések az fő célja az egyéni személyiség-fejlesztés.

A holland felnőttképzés napjainkban létező formái közül több is visszavezethető a 19. századig. 1784-ben alapították a Közjót Elősegítő Társaságot (Society for the Promotion of the General Good). Céljuk az volt, hogy a munkásosztály tagjai számára olyan nevelési lehetőségeket biztosítsanak, melyeknek köszönhetően felelős, önálló gondolkodású polgárokká válhatnak. 1850-től kezdve pedig további kezdeményezések születtek a felnőttképzés formáinak kiszélesítése érdekében.

1913-ban hozták létre az első felnőttképzési intézményt (volksuniversiteit) Amszterdamban. Az intézmény a társadalom valamennyi rétege számára kívánt tudományos objektivitáson alapuló ismereteket szolgáltatni. Vizsgáztatási tevékenységet nem folytatott. Törvényi szabályozás a felnőttképzés szervezéséről egészen a XX. századik nem született.

1971-ben az oktatás demokratizálására törekedve kialakítottak egy olyan felnőttképzési formát, amely a lakosság 18 évnél idősebb tagjai számára biztosított lehetőséget az iskolai végzettség megszerzésére. Ez a képzésforma elsősorban a kisgyermekes anyák körében lett népszerű, hiszen az órák időpontja alkalmazkodott az ő időbeosztásukhoz.

Később új felnőttképzési politika kialakítására került sor, aminek köszönhetően 1991-ben elfogadták a felnőttképzésről szóló kerettörvényt. 1996-ban lépett hatályba az a törvény, ami már egységes szerkezetbe foglalta a felnőttképzésről és a szakképzésről szóló törvényt. A törvény felnőtt alatt a hollandiai lakhellyel rendelkező 18 éves vagy annál idősebb lakost érti.

1997-ben létrejött a Nemzeti Képesítési Keretrendszer, ami tartalmazza az összes megszerezhető képesítést, rész-szakképesítést, bizonyítványokat, okleveleket, diplomákat. A bizonyítványok egymásra épülnek. Minden képzés kétféle tanulási útvonalat tesz lehetővé. Az egyik az elméleti képzés, amelyben az elméleten van a hangsúly, a másik pedig a gyakorlati képzés, ahol a gyakorlati órák a tanfolyam legalább 60 %-át teszik ki.

A szakmai tanfolyamokat illetően is nyilvántartják, hogy melyik intézmény milyen képzéseket indít, mik a kimeneteli feltételeik, milyen tanulási útvonalat részesítenek előnyben és hogyan alkalmazzák a validációs eljárást.

Jogi keret

A holland felnőttképzési rendszer jogi alapja az előbb említett, 1996-ban hatályba lépett felnőtt- és szakképzésről szóló törvény. Ezt kiegészíti még a rokkantak reintegrációjának, a bevándorlók állampolgárságának szabályozása.

A holland kormány 2008 márciusában nyilvánosságra hozta a felnőttképzési és szakképzési stratégiai tervét a 2008-2011 közötti időszakra vonatkozóan. Elsődleges célja a szakképzést illetően a képzések minőségének javítása volt, valamint az, hogy a képzések jobban igazodjanak a munkaerő-piaci követelményekhez. Fő törekvésük az volt, hogy a képzett szakemberek minden szempontból megfeleljenek a munkaerő-piaci igényeknek. További céljuk volt még a lemorzsolódás csökkentése, valamint az, hogy azon személyekre, akik valamilyen okból kifolyólag hátrányos helyzetben vannak, külön figyelmet kell fordítani. Az átlagnál fiatalabb/ideosebb, alulképzett tanulók, vagy akiknek hiányzik a megfelelő szakmai hozzáállásuk, nehezen találják helyüket a társadalomban – számukra kiemelten problémát jelenthet az elhelyezkedés és a munkahely megtartása. Ezért kell rájuk külön figyelmet fordítani, hogy sikeresen elsajátíthassák az elhelyezkedéshez szükséges képességeket, ismereteket. A stratégiai terv továbbá rámutatott arra is, hogy mivel a felnőttképzés, a szociális rehabilitáció és a társadalmi beilleszkedés finanszírozása teljesen el volt különítve, így a célok nem tudtak harmonizáltnak érvényesülni. Ennek érdekében 2009-től kezdve a kormány összevonta az önkormányzati költségvetéseknek ezt a három, társadalmi részvétel ösztönzését szolgáló részét.

A hollandiai felnőttképzés továbbá nagy figyelmet fordít arra, hogy a lakosok képességalapú képzettségeket (competence-based qualifications) is szerezhessenek, mivel Hollandiában ezelőtt túl sok különböző képzettséget lehetett szerezni, melyek nem voltak összhangban a munkahelyen ténylegesen elvárt képességekkel, valamint leírásuk túlságosan részletekbe menő volt. A képzések résztvevők nem azt tanulták, amire ténylegesen szükségük volt a képzettség megszerzése után, hiszen a szakmai képzés nem tudta követni a munkaerő-piaci szükségleteket. Ezért hozták létre a képességalapú képzési struktúrát. Ez meghatározza a szakmai tevékenységekben lévő kulcsfeladatokat, munkafolyamatokat; a feladatok sikeres ellátásához szükséges képességeket, valamint a képességek ellenőrzésére szolgáló teljesítménymutatókat.

Összeállították a képességek olyan standardizált jegyzékét, amely alapján egyértelműen összehasonlíthatóvá váltak a különböző foglalkozások, képzettségek.

Legfontosabb intézmények

Hollandiában az 1996-ban hatályba lépett törvény a felnőttképzés és a szakképzés különböző formáit egységes jogszabályi keretbe foglalja. A törvény végrehajtási rendelete szabályozza a szakképzés, a szakképzési és munkaerő-piaci központok finanszírozását, valamint azt, hogy a felnőttképzéssel foglalkozó intézmények milyen mértékű támogatást kaphatnak a központi költségvetésből. A munkaerő-piaci szolgáltatásokról szóló törvény biztosítja az álláskeresők számára szervezett képzési lehetőségeket, azok jogszabályi keretét. 2000-től bevezetésre került egy olyan rendszer, ami a tanulók tanfolyamonkénti létszáma és a képzettséget szerzett tanulók száma alapján nyújt anyagi forrást az intézmények számára.

A Regionális képzési központok (ROC) számos nappali és levelező felnőttképzési tanfolyamot szoktak indítani. Az olyan intézmények, melyek nem egy regionális képzési központ keretei között működnek, nem jogosultak a költségvetési támogatásokra. Ez alól kivételt képez 13 intézmény – ezek egy meghatározott ipari ágazaton belül szerveznek képzéseket. Továbbá két másik intézmény vallási alapon mentesül az előző szabályozás alól, valamint másik két olyan intézményre sem vonatkozik, melyek hallássérültek képzésével foglalkoznak.

Hollandiában az önkormányzatok feladatkörébe tartozik az is, hogy olyan tanfolyamokat szervezzenek, melyek kielégítik a felmerülő igényeket. Célcsoport lehet elsősorban írástudatlan felnőttek, bevándorlók, idősebb korúak és más sajátos csoportok tagjai (pl. fiatal anyák, hosszabb ideje álláskeresők).

Az országban kb. 100 népfőiskola működik. A népfőiskolák legtöbbje független alapítványi vagy egyesületi jogállással működik. Az itt szervezett tanfolyamok közül a legkeresettebbek a nyelvi, a történelmi, művészeti és kézműipari képzések. A népfőiskolák képzéseit általában évente kb. 200 000 tanuló veszi igénybe.

Képzési célok

Hollandiában az állampolgári képzés helyi szinten valósul meg. Ez részben a regionális oktatási központokban folyik, számukra adnak megrendelést. A képzés számára elsődleges célcsoportot jelentenek a bevándorlók és a többi marginalizálódással fenyegetett társadalmi csoport (pl. olyan személyek, akiknek korlátozottak az írási/olvasási képességei). A munkaerő-piachoz köthető képzések célja a foglalkoztatottság növelése, a táppénz- és segélyfüggőség minimalizálása, továbbá a fogyatékkal élők reintegrációjához való hozzájárulás. A munkahelyi

képzések feltételeit kollektív szerződésbe foglalják a szociális partnerek, a képzéshez vállalati képzési tervet használnak.

Képzési programok értékelése

Azon felnőttek számára, akik a nem érik el a minimálisan szükséges indulóképzettséget, cél-mutatókat határoznak meg. Külön cél-mutatókat határoznak meg a fiatalok, a munkanélküliek és a csökkent munkaképességűek számára. Azonban kétségek merültek fel ezeknek a hasznosíthatóságát illetően, mert a cél-mutatók elérése konjunktúra-függő. Megállapították azt is, hogy az alulképzettség a szegénység és társadalmi elszigetelődés egyik fő, de nem az egyetlen olyan ok, ami nehézséget okoz a képzéssel kapcsolatos informálódással és politikai formálással kapcsolatban. További nehézség, hogy olyan tágabb problémákat illetően, mint pl. az állampolgárság, a munkaerő-piacra való visszavezetés, a társadalmi aktivizálás, lényegében részfeladat. A felnőtt-tanulás uniós céljait Hollandia teljesíteni tudja.

Felsőoktatás

Hollandiában 60 főiskola és 13 egyetem található, valamint 13 tanuló központ, ami Szabad Egyetemekhez köthető. A felsőoktatásban való részvétel feltétele a 18. életév betöltése. A holland és a külföldi állampolgárok egyaránt fizetnek tandíjat. A holland közoktatásban az alábbi bizonyítványokat lehet megszerezni:

- VMBO: 4 év – középszintű szakmai előkészítő oktatás,
- HAVO: 5 év – felső szintű általános előkészítő oktatás, szakképző főiskolai oktatásra készít fel,
- VWO: 6 év – tudományos előkészítő oktatás, felsőoktatásra készíti a tanulókat, gimnáziumokban és athenaeumokban valósul meg,
- HBO és MBO (Hoger és Middelbaar Beroepsonderwijs).

Azok a személyek, akik 18 éven felüliek, felnőttképzés keretében tanulhatnak, ahol MBO-, HAVO- vagy VWO-diplomát szereznek. A honosító, illetve a holland nyelvtanfolyamok szintén a felnőttképzés részét képezik.

III. A fogadó intézmény és felnőttképzési tevékenységeinek bemutatása

A fogadó intézményünk a Learn for Life volt, az a szervezet volt, amely 2012-től felelős Hollandiában a Tanulási Fesztivál program lebonyolításáért és megrendezéséért, más partnerekkel szorosan együttműködve. A Hollandiában működő Népművészeti Alapítvány 2011. január 1-jén leállította tevékenységét, ezáltal az alapítvány nemzetközi munkáját egy új és ambiciózus szervezet folytatta: a Learn for Life. A Learn for Life hálózat célja, hogy olyan platformokat és projekteket hozzon létre a partnerekkel való együttműködés során, mely az egész holland és európai felnőttoktatás területére kiterjed. Ezáltal képes összekapcsolni a nemzeti és nemzetközi fejleményeket a felnőttoktatás területén. Ezt a törekvését erősítette a szervezetnek, hogy az elmúlt évtizedekben egész Európa szintjén az oktatásügy kulcsfontosságú pontját képezi az életen át tartó tanulás jelentősége. Ezt a nézetet erősíti, hogy a kormány hivatalos papírként ismeri el azokat a dokumentumokat, amiket nem formális, informális tanulás útján szereznek meg. Ezekkel, mint nem képesítés alapú, hanem élettapasztalathoz kapcsolódó papírral számolnak. Ez azonban nem vesz el az értékéből, mivel hasonló prioritással bír, mint az iskolarendszeren keresztül szerzett bizonyítványok. Ebben a folyamatban azonban nem csak a kormánynak van központi szerepe, hanem a regionális és helyi önkormányzatoknak is egyaránt.

A Learn for Life ebben a küldetésben felvállalta azt a szerepet, hogy egyfajta hálózati szervezatként, platformként a nem formális oktatás széles területén tevékenykedő helyi, regionális és nemzeti szervezetek számára nyújt kapcsolódási lehetőséget. Olyan találkozókat szerveznek, ahol a szakemberek tapasztalatot tudnak cserélni, meg tudják beszélni a felnőttképzéssel foglalkozó európai projekteket és politikai folyamatokat. A Learn for Life nemzetközi projekteket fejleszt, és nemzeti és nemzetközi szinten is hozzájárul az oktatási projektek innovációjához és terjesztéséhez. Egyúttal támogatja a helyi és regionális szervezeteket és segíti a holland kormányt a nem-formális oktatással kapcsolatos nemzetközi politika kidolgozásában és kialakításában. A különböző partnerekkel folytatott együttműködés lehetőséget teremt arra, hogy évente egyszer nemzetközi díjat ítéljen oda annak a holland szervezetnek, ahol adott évben szakmai értelemben a legnagyobb fejlődést, innovációt látja a felnőttképzés területén.

IV. Tanulási Fesztivál Hollandiában

Mint ahogy azt már az előző részekben is olvasni lehetett Hollandiában nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy az emberek életébe, az iskolapad mögül kilépve is folyamatosan belecsempésszék a tanulás motivációját, hogy újra meg újra igényt érezzenek arra, hogy fejlődni akarjanak. A szakmai utunk középpontját jelentő Tanulási Fesztivál (Festival van het Leren) mint Hollandia nemzeti rendezvénye is azt a célt szolgálja, hogy ösztönözze az embereket a tudásuk és készségeik továbbfejlesztésére. A szlogenjük is erre a folyamatos cselekvésre, erre a szünni nem akaró eszmeiségre sarkall: „Többre vagyunk képesek, mint gondolnátok!” A rendezvény célközönsége a felnőttek és ezen a csoporton belül is az idősebb generáció, az etnikai kisebbség, a fogyatékkal élők, az álláskereső és azok, akik nem vesznek részt felsőoktatásban. Jól kirajzolódik, hogy azok az emberek állnak a fókuszba, akiknek valamilyen okból kifolyólag nehezebb a tanulás és a fejlődés ösvényére lépni. A látogatókat a szervezők számos kurzusra, képzésre és a tanulás más formáira vezetik be a rendezvény keretében azzal a céllal, hogy bepillantást nyerjenek a holland tanulási lehetőségek színes tárházába. Ez azt is illusztrálja, hogy a tanulás mindenki számára elérhető, és nem csak hasznos, de egyben szórakoztató is. Kifejezetten hangsúlyt kapnak a fesztiválon a tanulás nem szokványos és informális formáinak bemutatása is. Ezeknek az elsődleges célja, hogy az ember alapkészségeit fejlesszék, azaz hogy olyan kompetenciákhoz juttassák a résztvevőket, mely azt segíti elő, hogy a formális tanulási rendszerben is részt vehessenek. A Fesztivál sokrétősége miatt számos szervezet összehangolt együttműködésére van szükség, többek között regionális képzési központokat (ROC), felnőttoktatási központokat, könyvtárakat, munkaközvetítők, reintegrációs szervezetek, karitatív szervezetek, nyelviskolák és egyéb szervezeteket ideértve. Ezek az intézmények lehetőséget kapnak arra, hogy bemutassák működésüket, sajátosságukat, víziójukat és azt a kapcsolódási lehetőséget, mellyel ők elősegítenék az LLL (lifelong learning) és LWL (lifewide learning) megvalósulását. A Tanulási Fesztivál vagy a Felnőtt Tanulók Hete rendezvény az UNESCO egyik kezdeményezése. Hollandiában egészen 1999-ig nyúlik vissza ennek a programnak az eredete, amikor még Oktatási Fesztiválként valósult meg az Oktatási és Kulturális Minisztérium elképzelései alapján, mely együtt járt jelentős pénzügyi támogatással is. 2012 óta azonban Learn for Life szervezet kapta meg azt a tisztséget, hogy más partnerekkel szorosan együtt dolgozva valósítsák meg Hollandiában ezt a nemzetközi eseményt.

A programok Hollandia 12 tartományában (Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland, Utrecht, Észak-Hollandia, Dél-Hollandia, Zeeland, Észak-Brabant, Limburg) egyöntetűen megjelennek a fesztivál keretei között. Minden egyes térségben előre

meghatározott időpontban, konkrét helyszínnel és tartalommal vannak meghirdetve a mindenki számára elérhető programok. Természetesen minden városban a lehetőségekhez vannak kialakítva az események, kiaknázva az adott terület egyediségét. Most azokból a programokból emelnék ki néhányat, melyek fő pillérjét képezik ennek az eseménynek. Ezeket látva mindenki számára egyértelművé válik, hogy Hollandiában mi is a fő célja ennek a nagy hagyománynak örvendő rendezvénynek. Az élethosszig tartó tanulás elsődleges célja a munkanélküliség felszámolása, azaz hogy a folyamatosan és egyre gyorsabban fejlődő környezet igényeihez igazodva mindig rendelkezésre álljon az a humán erőforrás, ami ezen szükségletek kielégítésére alkalmas. Ezt a réteget azonban nem csak a frissen diplomázott fiatalokban látják, hanem azokban az aktívan dolgozó cselekvő korosztályban is, akik esetleg vagy szükségszerű személyiség fejlődéssel, szakmai tovább- és/vagy átképzéssel meg tudják találni a helyüket a munkaerőpiac ezen „új világában”. A Tanulási fesztivál egyik központi programja a Walk & Talk, aminek a keretei között különböző helyszíneken (pl. kávézók, könyvtárak, iskolák stb.) ún. „kávészünetet” biztosítanak azon emberek számára, akik munkát keresnek, vagy aziránt érdeklődnek, hogy mik azok a lehetőségek, módszerek, technikák mellyel hatékonyan lehet pályázni különböző álláslehetőségekre. Röviden olyan hasznos információkhoz, tanácsokhoz és tréningekhez juthatnak hozzá a résztvevők jól képzett szakemberek által, amelyek mindenki számára gyakorlati hasznossággal bírnak. Mindemellett megvendégelik a látogatókat kávéval és teával, éreztetve ezeknek a beszélgetéseknek a kötetlenségét. Ez az esemény regisztrációhoz nem kötött, azaz előre nem tervezett módon is „beeshetünk” egy ilyen eseményre. Nagy népszerűségnek örvendenek ezen a fesztivál héten a különböző műhelymunkák, amelyek színes tartalommal várják a résztvevőket. Helyt kapnak ezek között különböző cég- és gyárlátogatások, könyvtár és könyvismereti bemutatók, különböző szakmák prezentációi, kompetenciafejlesztéssel kapcsolatos tréningek, felolvasó estek, egészségtudatossági alkalmak. Egyértelműen kirajzolódik, hogy a lehető legváltozatosabb választékkal próbálják megszólítani az embereket, amik közül mindenki megtalálja a maga számára hasznosítható ismeretet, a saját maga érdeklődési körébe tartozó programot. Olyan szabadidős tevékenységeket is felölelnek, mint például sportnapok, ahol különböző vállalatok munkatársaival tudnak közösen időt eltölteni, tapasztalatokat cserélni mindamellett, hogy közben egészséges keretek között jól szórakoznak. Természetesen megjelennek olyan felületek is (akár online formában) ahol aktuális álláslehetőségekről és képzési lehetőségekről lehet értesülni. A szakmai ismeretek mellett prioritást kap a különböző személyes kompetenciák fejlesztési potenciálja, ideértve az idegennyelvi kompetenciát, számítástechnikai és digitális kompetenciát, kommunikációs kompetenciát, vállalkozói készségeket stb.

V. Hollandia természeti és kulturális értékei

Hollandia nyugat-európai ország, amelyet délről Belgium, keletről Németország, északnyugat felől pedig az Északi-tenger határol, mely fontos szerepet játszott a hollandok történelmében. Az ország legmagasabb pontja Hollandia délkeleti csücskében található: a Vaalserberg 322 m magas. Sík ország, melynek 20%-át víz borít. Az ország fele a tengerszint feletti 1 méteres magasságot sem éri el, és sok az olyan terület is, amely a tengerszint alatt fekszik. E mélyenfekvő területeket gátak és dűnék sokasága védi a víztől. Rengeteg szivattyú működik a talajvíz megfelelő szinten tartása érdekében. A hollandok az évek során jelentős területeket hódítottak el a tengertől, pl. a mai Flevoland tartomány teljes egészét 100 éve még tenger borította. Az így keletkezett új szárazföldeket poldernek nevezik. Számos folyója van, melyet csatornarendszerrel egészítettek ki.

Az egyes régiók közötti éghajlati különbségek csekélyek. A tenger és a meleg észak-atlanti Golf-áramlat mérsékelt tengeri klímát biztosít. Ennek köszönhető, hogy a hőmérséklet napi és évi ingadozása is kicsi. Az átlaghőmérséklet januárban +2°C, júliusban pedig közel +17°C. A csapadék viszonylag egyenletesen oszlik el, bár a tavasz általában szárazabb, mint az ős. Az évi csapadékmennyiség mintegy 800 mm.

A holland kultúra sokszínű, területi különbségek és idegen hatások egyaránt megfigyelhetők rajta. A holland népre és kultúrájukra komoly befolyást gyakorolt a szomszédos országok kultúrája. Első helyen a francia hatás említendő meg, Franciaország ugyanis meghatározó szerepet játszott Hollandia történetében, a második világháború óta pedig az angolszász hatás a legjelentősebb. A 20 században holland építészek jelentősen befolyásolták az modern építészet fejlődését, a holland festészet pedig (Rembrandt, Van Gogh, Escher) világszerte ismert.

Habár kevésbé vallásos nép az egyik hagyományuk egy keresztény történetből eredeztető, ami a Abraham és Sarah nevet viseli, amely szimbóluma a vénüléssel való szembenézésnek. Nemzeti ünnepük a Koninginnedag, melyet április 30-án tartanak, ahol ünneplik Beatrix királynőt. Ekkor mindenki narancssárgába öltözik.

Jelenleg a világ 15. legnagyobb népsűrűségű országa, átlagosan 482 fő él négyzetkilométerenként. Azon kevés európai ország közé tartozott, ahol a természetes szaporodás a pozitív tartományban van, azonban a kivándorlásoknak köszönhetően a népesség növekedése mérsékelt marad. Hollandia etnikai összetétele meglehetősen változatos. A bevándorlók aránya kifejezetten magas, a népesség 22 százaléka született külföldön, és a lakosság ötöde betelepült családból származik. A népesség növekedéséhez és az etnikai

összetétel változásához is nagyban hozzájárulnak a bevándorlók Hollandiában született gyerekei. Minden ötödik Hollandiában született gyermek szülei nem európai származásúak.

A holland népesség két fő csoportra osztható felekezeti hovatartozás szempontjából: római katolikusokra és protestánsokra. Ma a lakosság harminc százalékát kitevő katolikusok jelentik a legnagyobb vallásos csoportot. A többi holland sok kisebb protestáns egyházhoz tartozik. A Holland Statisztikai Hivatal 2004-es tanulmánya szerint a holland lakosság kevesebb, mint 50%-a vallja magát valamely keresztény felekezethez tartozónak. Az egyetlen vallás, ami előretört az utóbbi évtizedekben, az iszlám, főleg azokon a területeken, ahol jelentősebb török és marokkói közösségek élnek. Az Amerikai Egyesült Államokban élő holland származású emberek többnyire vallásosabbak, mint európai nemzettársaik.

A holland tejipar termékei, a vaj, a sűrített tej és a csokoládé kiváló minőségűek, de ami leginkább jellemzi a holland gasztronómiát az a holland sajt. Ilyen a Gouda városában készített Gouda és Edámi, továbbá az Alkmaar és a Mariolles vagy az Amszterdami sajtermékek. További jellegzetes ételük a Hollandse Nieuwe, azaz nyers hering, amit jellemzően hagymával és uborkával esznek. Jellegzetes édességük a Stroopwafel, amely egy karamellás keksztészta. Híres a fapapucsáról és a méltán népszerű holland tulipánokról.

Amszterdam Hollandia fővárosa és egyben a legnagyobb városa, több mint 1 millió lakossal. Ez a város a világ egyik leginkább multikulturális városa, ahol legalább 177 nemzetiség képviselteti magát. A város címere a három függőlegesen egymás alatt elhelyezkedő Szent András keresztből áll. A három kereszt az Amszterdamot fenyegető három legsúlyosabb veszélyt jelképezi: az árvizet, a tűzvészt és a pestist. A címer alján látható felirat „Heldhaftig, Vastberaden, Barmhartig” a város hivatalos jelmondata, jelentése: „Vitéz, elszánt, könyörületes. Az oroszlánok a 16. században kerültek a címerre. A város folyója az Amstel, amelyről a nevét is kapta.

Amszterdam a 12. századtól Európa egyik legnagyobb kikötővárosa, amely főleg a kereskedelemnek köszönhetően fejlődött. Ebben az időben a város volt a pénzügyek és a gyémántkereskedelem vezető központja. A 17. században épület csatornája és a 19. és 20. századi amszterdami védelmi vonala az UNESCO világörökségi listáján szerepel. Amszterdam városának legrégebbi történelmi része Slotenben (9. század). Hollandia kereskedelmi fővárosaként és Európa egyik legfontosabb pénzügyi központjaként ismert, de Hollandia kulturális fővárosa is. Ezt bizonyítja számos múzeum többek között ilyen a Rijksmuseum Hollandia nemzeti múzeuma hatalmas művészettörténeti könyvtárral; Van Gogh Múzeum, ahol a névadó festményei, rajzai vannak kiállítva; Stedelijk Múzeum a kortárs és modern művészet kiállító terme; Amszterdam Hermitage, melyben két állandó előadást tart, az egyik a holland-

orosz kapcsolatokról, a másik pedig az Amstelhof épület történelméről szól; az Anne Frank Ház, a Scheepvaartmuseum, az Amszterdami Múzeum, a NEMO tudományos Múzeum, de ide sorolható a Heineken Experienc Múzeuma is. További látványosságok a történelmi csatornák mellett az Amszterdami Királyi Palota, a Natura Artis Magistra, a Hortus Botanicus Amszterdam. Ezeket együtt több mint 5 millió nemzetközi látogató látogatja meg évente. A város az éjszakai élet és a fesztivál tevékenységeiről is híres. 2008-ban 140 fesztivál és rendezvény volt Amszterdamban. A híres fesztiválok és rendezvények Amszterdamban a következőket foglalják magukban: a Koningsdag (Király napja - királynő napja) április 30-án tartják, ahol több százezer ember utazik Amszterdamba, hogy ünnepeljenek a városlakókkal. Hasonlóan népszerű az Uitmarkt, amely egy háromnapos kulturális esemény a kulturális szezon elején augusztus végén. Továbbá ismert a Holland Fesztivál az előadóművészetek számára, ill. augusztusban tartandó Prinsengrachtconcert (klasszikus koncert a Prinsen-csatornán), vagy az Amszterdami Gay Pride, amely egy csónakos felvonulás az amszterdami csatornákon, amelyet minden év augusztusának első szombatján tartanak.

Zaanse Schans egy hollandiai szabadtéri múzeum (skanzen), amely Amszterdamtól 15 km-re található és az egyik leglátogatottabb helyszín Hollandiában. Az eredeti holland vidéket megidéző faházak mellett a hely legérdekesebb része, a nyolc gyönyörűen felújított szélmalom. A legtöbb épület eredeti, sok közülük az 1970-es években került áttelepítésre Hollandia más vidékeiről. A történelmi falu bepillantást enged a 16-18. századi holland vidéki életbe és egy csodálatos betekintés Hollandia ipari örökségébe, mikor még a Zaan folyó körüli terület a lenmagolaj, festék, papír és mustár termelés központja volt. A helyszínen megoldott a csatornán történő csónakázás, de részt vehetünk a sajtkészítés vagy az olajpréselés is.